

MŠ Dr. E. Beneše
detašované pracoviště nábřeží J. Holuba

Plán využití revitalizované zahrady MŠ

**Koncepce EVVO v návaznosti na ŠVP PV
„Hrajeme si celý rok“.**

Hlavním záměrem je podpořit a sledovat rámcové cíle předškolního vzdělávání, které vycházejí z RVP PV a jejichž prostřednictvím je rozvíjeno dítě, jeho schopnost učit se i poznávat, osvojovat si základní hodnoty naší společnosti, získávat osobní samostatnost a projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Specifické cíle:

1. Vzbudit v dětech zájem o přírodu a vybudovat u nich vztah k prostředí, ve kterém žijí, naučit je obdivu a pokoře k životu a jeho projevům.
2. Vést děti ke schopnosti spolupodílet se na tom, co se děje kolem nich.
3. Učit děti schopnosti ovlivňovat vlastními rozhodnutími, postoji a tvorbou své prostředí a okolí.
4. Podnítit v dětech touhu poznávat svět a rozvíjet ji v hluboký a trvalý vztah k přírodě a chuť přírodu chránit.

Tyto cíle budou naplňovány ve všech vzdělávacích oblastech, kterými prolínají. (Dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, a především, dítě a svět.)

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Dítě získává elementární poznatky o světě lidí, přírody, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje. Zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Všímá si, co se kolem něho děje a chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Chápe zákonitosti a proměny v přírodě.

Kompetence k řešení problémů:

Dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá nové možnosti a varianty, řeší problémy, na které stačí.

Komunikativní kompetence:

Děti využívají získaných komunikačních dovedností k aktivnímu zapojení do pracovního dění a spolupráci mezi sebou. Umí formulovat své myšlenky, pocity, objevy.

Kompetence personální a sociální:

Dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, dokáže se prosadit ve skupině, ale i podřídit, při společných činnostech, domlouvá, spolupracuje a spolupodílí se na společných rozhodnutích.

Kompetence občanské a činnostní:

Dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem, chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat

svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá, ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit, chová se odpovědně, přiměřeně svému věku.

Očekávané výstupy k přírodovědné gramotnosti:

Dítě efektivně využívá prostředí školní zahrady i MŠ k utváření dovedností, poznatků, postojů a hodnot k přírodě i k člověku. Není lhostejné a pasivní k dění kolem sebe, má aktivní přístup k ochraně přírody. Získává nový pohled na svět a je schopno pochopit, že příroda je krásná, potřebujeme ji k životu, a proto ji musíme chránit. Dítě uvažuje v souvislostech, pohybuje se ve venkovním prostředí, zkoumá povrchy, terény, materiály. Vcituje se do potřeb živočichů, vnímá organismy, živly, uvědomuje si vzácnost života. Chápe změny počasí, roční období a přírodní vlivy. Vnímá přírodu, žasne, poznává, experimentuje, pohybuje se v terénu a prostředí školní zahrady.

Efektivní podmínky pro využití školní zahrady, jež vycházejí z projektu:

Vegetační rámec z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: proměnlivost, růst a poznávání rostlin.

Kamenné zídky: pěstebními záhony – experimentální prvek - mozaikové akcenty - širší využití, součást neživé přírody (hmatové vjemy, vizuální pozorování), místo k posezení.

Vrbové živé stavby: loubí a chýše – hra, skryše, pohybové aktivity, pozorování růstu, vitality, přizpůsobivosti a regeneračních schopností vrbiček.

Balanční stupně a terasy – dobrodružná stezka: zajímavě přizpůsobený přírodní terén pro pohybové aktivity i zkoumání krajiny.

Pískoviště a pískovna: manipulační, tvořivý i vzdělávací prostor.

Svah: pohybové aktivity, pozorování, v zimním období hry se sněhem a na sněhu

Lezecká šikmá stěna: pohybové dovednosti, mrštnost, síla, koordinace.

Zemní nerezová skluzavka: pohybové aktivity, porovnávání materiálů.

Balanční dřevěné kůly a hmatové cesty: prostor prozkoumání, pozorování a porovnávání, pro rozvoj pohybových dovedností.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky: možnost úkrytů, různorodost dřevin.

Balanční kmeny a dřevěný tunel: pohybový prvek.

Hmyzí domečky: pozorování hmyzu.

Keltské opidum: obratnost, podpora pozorování, sociální a komunikativní dovednosti, vyjednávání o rolích.

Užitková zahrada: ovocný sad, kompost (přeměna rostlin na půdu), záhonky pro pěstování a pozorování rostlin (setí, sklizení), bylinná zahrádka.

Venkovní učebna: možnost být venku většinu dne.

Budka pro ptáky: pozorování a krmení ptáků

Volná travnatá plocha: pohybové hry.

Dřevěná ohrada: pohybové prvky – lezecká stěna, lezecí most, bludiště z kůlů, hmatová cesta.

Ptačí budky: pozorování života ptáků a starost o ně.

Kompost: odpovědnost za nakládání s odpadem, pozorování tlení, využitelnost, přírodní recyklace.

Plánované vzdělávací metody:

- prožitkové učení, hra, metody manipulační, experimentální, dovednostní – praktické, komplexní výukové, situační, poznávací, pozorování, rozhovor; skupinové, individuální, partnerské.

Vzdělávací plán – pro realizaci EVVO (plán využití pomůcek):

Mateřská škola je součástí sídlištní městské zástavby Kralup nad Vltavou. Školní zahrada vytváří stmelující prvek mezi přírodou, okolním světem a vnitřním světem zahrady. Hlavním symbolem jsou volně žijící střeoevropská zvířata, konkrétně hmyz a obojživelníky, který je především v těsném kontaktu se zemí, kde má možnost do hloubky poznávat, vnímat i prožívat vše, co je se školní zahradou spojeno.

Časové zařazení a integrovaný blok:

ZÁŘÍ – „ Kdo všechno přišel do školky“

Charakteristika: blok je zaměřen na období adaptace dítěte v prostředí mateřské školy, na objevování nového, získávání jistoty, sociálních kontaktů schopnosti orientovat se ve škole i ve školní zahradě a vytvoření pravidel bezpečí.

Cíle: vytvořit dítěti vhodné, optimální podmínky pro jeho adaptaci v MŠ.

Očekávané výstupy: dítě se dokáže odpoutat od rodičů, poznává nové prostředí, ve kterém se cítí bezpečně a klidně.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: hry s vodou, zalévání záhonů.

Písek: konstruktivní hry s pískem, přesypání, měření, vážení, poznávání vlastností.

Kompost: využitelnost kompostu – seznámení.

Pohyb:

Balanční dřevěné kůly – dobrodružná stezka: využití staršími dětmi – procvičování obratnosti.

Svah: válení sudů, pozorování hmyzu, rostlin.

Lezecká šikmá stěna: vnímání materiálu, pohybové dovednosti.

Zemní nerezová skluzavka: posouzení materiálu (vlastnosti, porovnání se zahradou), pohybové aktivity, dovednosti.

Hmatový chodníček: vnímání rozmanitosti kamenů, porovnávání, třídění kačírku, asambláže.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámeček z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: dítě vnímá prostředí, které jej obklopuje a přijímá je jako součást školy. Pozorování sklizně ovoce, zkoumání vlastností a složení ovoce - rozkrojení, ochutnávka ovoce a zeleniny.

Kamenné zídky: pozorování základního tvaru a barevných kontrastů, starší děti – přenesení námětových her.

Hmyzí domečky: pozorování života hmyzu – porovnání – domeček, volná příroda.

Krmítko, ptačí budky: pozorování ptáků.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše): vyhledávání bezpečného místa v prostoru školní zahrady - domečky

Venkovní učebna se skladem na nářadí a hračky: přenesená výuka – seznamovací hry, stanovení pravidel.

Keltské opidum: hledání vlastního prostoru, poznávání možností, které herní prvek skýtá, pozorování, objevování.

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: modelování z písku, prostorové stavby, navazování sociálních kontaktů.

Využití třídy: kresby hmyzu, výstava knižních ilustrací hmyzu a živočichů (ještěrek, žab, slepýšů, veverek, krtků, hmyzu, plžů), žijících na školní zahradě, vlastní sklizeň – ochutnávka plodů.

Využití pobytu venku: vycházka do blízkého okolí – porovnávání venkovní přírody se školní zahradou, pozorování volně žijících živočichů.

Časové zařazení a integrovaný blok:

ŘÍJEN – „Sklízíme plody podzimu“

Charakteristika: blok je sestaven tak, aby děti získaly základní poznatky o přírodě a jejích proměnách, dává jim možnost charakterizovat roční období a jeho typické znaky.

Cíle: vést děti k estetickému vnímání přírody, ke schopnosti tvořivě využívat přírodní materiály a experimentovat.

Očekávané výstupy: dítě vnímá přírodu v její barevnosti, neobyčejnosti, poznává nové zdroje, materiály, učí se je využívat k vlastní tvorbě, přibírá si partnera pro hru, popisuje nové zážitky a pocity.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Brouzdaliště s dřevěným molem, vodní hospodářství: manipulace s vodou, využívání pro volnou hru; schopnost získávání a využívání vodního zdroje.

Kompost: převážení přírodního materiálu určeného ke kompostování na kotoučcích, pozorování sesychání a pozvolné proměny kompostu při klimatických změnách.

Pohyb: větší množství prvků zabezpečuje rovnoměrné rozptýlení dětí a větší možnost využití i upevňování získaných pohybových dovedností.

Balanční stupně a terasy, hlediště: rozvoj pohybových dovedností – lezení, plazení, prolézání, plazení, rovnovážná cvičení – napodobování.

Svah: válení sudů.

Lezecká šikmá stěna, zemní nerezová skluzavka: správné pohybové dovednosti, uchopování, překonávání obav.

Herní kůloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně: zdokonalování pohybových schopností.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámec z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: sesychání, pavučiny, světlo a stín, zabarvení listů – pozorování. Setí, pozorování, zalévání a následná sklizeň vypěstovaných dýní na školní zahradě. Využití vypěstovaných dýní k výrobě halowenských svítelen, vydlabávání a využití v kuchyni (dýňová polévka).

Kamenné zídky: zkoumání a snímání povrchů – frotáže, využití pro výstavu plazů z hlíny, kresba hliněným šlikrem na kameny.

Skrýše pro plazy: pozorování – zjišťování okolností, za kterých hadi vylézají a kdy se stahují do země.

Krmítko, ptačí budky: houfování a odlétání ptáků, zdroje obživy na území školní zahrady (co ptáci sbírají).

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše): využívání domečků pro hru, přibírání kamarádů, komunikační hry a dovednosti.

Dřevěný altán: manipulační dovednosti s hlinou – válení, stáčení – hadi (po vypálení výstava přímo v zahradě MŠ na kamenných zídkách, která je dostupná i rodičům), výroba bramborových skřítků – přenesení části zahrady (přírodnin) do prostoru MŠ – děti aranžují samostatně.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky: dobrodružná výprava, překonání obav z neznámého terénu, volné námětové hry, pozorování proměny přírody.

Manipulace:

Pískoviště: stavby z písku – Hadí království – fantazie dětí.

Využití třídy: seznámení s uhlím jako s přírodním výtvarným materiálem (využití i rudky a tužky) – studie žilkování listů pomocí lupy - kresba, otisky listů na textil a papír, výstava.

Využití pobytu venku: pozorování prací na zahrádkách, porovnávání se školní zahradou.

Časové zařazení a integrovaný blok:

LISTOPAD – „Když padá listí“

Charakteristika: blok je zaměřen na vnímání času, prostoru, změn a vlastního těla.

Cíle: vést děti k uvědomování si sama sebe, vést je k povědomí, že jsou součástí přírody.

Očekávané výstupy: dítě se seznamuje se svým tělem, vnímá změny v přírodě s ohledem na vlastní zdraví, pozoruje proměny v přírodě, objevuje její krásu a neobyčejnost.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Stavbičky vlastní tvorby: pro drobný hmyz.

Pohyb:

Pobytový trávník, hlediště: dramatizace v prostorách hlediště s využitím přírodní scenérie a maximálním zapojení co největšího počtu dětí (více dětí v jedné roli).

Svah: válení sudů v kombinézách, sbírání listů.

Lezecká šikmá stěna, balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku, balanční kmeny a dřevěný tunel: zdokonalování obratnosti a pohybových dovedností, hry v kačírkovém moři, vyhledávání velikostí tvarů – řazení – kačírkový had.

Herní kůloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně – rozvoj pohybových aktivit.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámeček z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: pozorování proměn, úbytek zeleně, sesychání, větvení – hmatové vjemy – kůra stromu, pozorování průhledů v koruně stromů, jinovatky, hrabání zbytků listů. Pozorování barevných změn v přírodě na podzim (barevné listy), sběr a lisování listů a další následné tvoření s nimi (lepení, otisk), pozorování změn počasí.

Kamenné zidky: využití k námětovým a volným hrám.

Skrýše pro plazy, hmyzí domečky: jaké to je, když živočichové spí.

Krmítko, ptačí budky: péče o ptáčky – vybírání slunečnicových a dýňových semínek – zásoby pro krmení ptáčků.

Hra a vzdělávání:

Dřevěný altán: dýně a slunečnice – vybírání a uskladnění semínek pro ptáky, sběr kaštanů a žaludů – pomoc rodičů – předávání do lesní obory.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky, vrbové živé stavby (loubí, chýše): zkoumání podzimních vegetačních změn, hry, prolézání, místa bezpečí.

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: modelace z písku – písečné opidum.

Využití třídy: přivítání ohně, jako symbolu tepla, práce s mikroskopem – pozorování tlení, mapa mého těla – obkreslování linií, zanášení barev – jako pocitů (příroda mění barvy podle ročního období, člověk podle nálady).

Využití pobytu venku: vycházka do lesní obory – spolupráce + středisko EVVO – přinášení plodů pro zvířátka – každé dítě nese část v batůžku, o zbytek převozu se postarají rodiče.

Časové zařazení a integrovaný blok:

PROSINEC – „Těšíme se na Ježíška“

Charakteristika: tento blok je zařazen pro rozvíjení schopnosti dítěte být součástí společnosti, uvědomování si zvyků, tradic, které propojují jednotlivé rodiny, ale je také zdrojem prožitků, které jsou spojeny s lidmi i s přírodou.

Cíle: prohlubovat u dětí pozitivní vztah k místu, v němž žijí, učit je vnímat, prožívat a schopnosti umět se o své prožitky podělit s druhými.

Očekávané výstupy: dítě si uvědomuje, že je součástí ostatních, je propojeno s vlastní rodinou, ale také s místem mateřské školy, kamarády, učí se vnímat a cítit, ale také hovořit o svých pocitech a potřebách, stává se součástí dění.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: pozorování zamrzlých louží ze zbytků vody.

Kompost: odhadování, co se děje pod sněhem.

Pohyb:

Svah: klouzání, sjíždění, bobování – pohybové aktivity.

Dobrodružná stezka: zimní proměny, bádání, objevování.

Pobytový trávník, hlediště: rozsvěcení vánočních světýlek, Putování za vánoční hvězdou – společná akce s rodiči.

Lezecká šikmá stěna, zemní nerezová skluzavka, herní kůloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně: dle vhodnosti počasí – bezpečnost, využití pro jiný typ hry a činností – pozorování, výstavky.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku, balanční kameny, balanční stupně a terasy: přehlídka sněhuláků.

Dřevěný tunel: prolézání.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámeček z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin, skrýše pro plazy, hmyzí domečky: příroda spí – pozorování, ozdobení stromečku pro zvířátka, zkoumání stop ve sněhu.

Kamenné zídky: využití pro volnou hru.

Krmítko, ptačí budky: krmení ptáčků z vlastních zásob, pozorování.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše), skrývačková džungle s dřevěnými domečky: zimní hry, stavění dalších domečků ze sněhu.

Ohniště: rozsvěcení vánočních světýlek na zahradě (vypůjčení živlu ohně z příbytku ven, pozorování tání v jeho okolí – pokusy – síla ohně, vytváření sněhových jeskyněk na základě práce s ohněm – společně s rodiči). Využití volné plochy pro hry se sněhem – otisky těl a stop.

Dřevěné molo: výroba jesliček – využití přírodních zdrojů – dřevo, textil, sláma, provaz – příprava pro dramaturgii v amfiteátru – vánoční akce s rodiči.

Manipulace:

Pískoviště: využití plochy pro hry se sněhem – sněhový had.

Využití třídy: studie větviček – jehličnaté stromy – vnímání hmatem, čichem, tvarování hlíny – mističky na vánoční světýlka, výroba přírodních ozdob na obecní vánoční strom.

Využití pobytu venku: rozsvěcení a zdobení obecního stromu.

Časové zařazení a integrovaný blok:

LEDEN – „Paní Zima jede“

Charakteristika: blok je zaměřen na získání základních poznatků o zimní přírodě a o jejích proměnách, seznamuje děti s ochranou přírody, s péčí o zvířata a o ptáky v zimě.

Cíle: učit děti být citlivým ve vztahu k přírodě a živým bytostem.

Očekávané výstupy: dítě umí charakterizovat zimní období, dokáže se orientovat v péči o zvířata v zimě, bezpečně se orientuje v prostorách školní zahrady, zvládá základní pohybové dovednosti v různém prostředí - sníh, led.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: zamrzlé loužičky – zimní zrcátka pro ptáky – jak to udělat, aby voda v zimě nezamrzla – pokusy.

Kompost: jaká proměna se děje pod sněhem, je tam teplo nebo zima – úvahy dětí, vyjadřování vlastních nápadů a postřehů.

Pohyb:

Svah: využití k pohybovým dovednostem – skluz (Boby, lopaty); válení sudů v zimě.

Dobrodružná stezka, dřevěný tunel: prolézání, hledání vlastních cest a zákoutí, pozorování námrazy, rampouchů.

Pobytový trávník, hlediště: využití pro divadelní představení rodičů pro děti – pohádka O dvanácti měsíčkách.

Lezecká šikmá stěna, hadí kolotoč, zemní nerezová skluzavka, herní kůloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně: využití pro námětové hry dětí – Hledám si svůj domeček.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku, balanční stupně a terasy, balanční kmeny: zimní kompozice, proměny, kulisy pro pohádku i hlediště.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámec z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: kamarád strom spí, jak mu asi je – vcítování se do stromů, napodobování jejich postojů – Zmrzlé království. Pokusy se sněhem a ledem (pozorování různých skupenství vody – led), pozorování vody v přírodě (zamrzlá tuň, louže, rampouchy), sledování námrazy na oknech, stromech a v trávě, stavění sněhuláků a iglů, vyšlapávání cestiček ve sněhu, sledování stop zvěře a ptáků ve sněhu.

Kamenné zídky: kresby nezávadnými barvami do sněhu – ožívá nám zahrada.

Skrýše pro plazy, hmyzí domečky: pozorování klidu, uvědomění si rozdílu: pohyb x klid, zjištění, že vše má svůj rytmus a čas.

Krmítko, ptačí budky: pozorování ptáků, naslouchání jejich zpěvu a zvukům.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše), skrývačková džungle s dřevěnými domečky: využití ve hře, ledové příbytky – stavby ze zamrzlých kostek ledu.

Dřevěné molo: výuka – sněhové vločky, hvězdy – výstava + podvečerní představení – pozorování společně s rodiči.

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: využití plochy pro hry se sněhem.

Využití třídy: Zvuky přírody – nahrávka, encyklopedie – hvězdná obloha, struktury sněhových vloček – zapouštění inkoustu do mokrého podkladu dřívkem.

Využití pobytu venku: skluz na přírodním svahu – porovnání podmínek a možností.

Časové zařazení a integrovaný blok:

ÚNOR - „Ten dělá to a ten zas tohle“

Charakteristika: tento blok vede děti k pochopení smyslu lidské práce, hodnoty vážit si práce druhých a schopnosti vnímat časové změny.

Cíle: učit děti chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí, ve kterém žijeme, chránit a zlepšovat.

Očekávané výstupy: dítě se naučí poznávat hodnotu lidské práce, správně rozlišuje části dne a má povědomost o činnostech vztahujících se k určité době.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství, kompost: odtávání sněhu – pozorování.

Pohyb:

Svah: skluz, válení sudů.

Dobrodružná stezka, dřevěný tunel: zimní využití pro zdokonalení pohybových dovedností.

Pobytový trávník, hlediště: vzdělávací program – zimní ptáci u nás. Postavení velkého společného sněhuláka, který se stane součástí příběhu, který bude vyprávěn ve třídě a využíván příští měsíc pro pozorování tání.

Lezecká šikmá stěna, zemní nerezová skluzavka, herní kúloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně - využití pro námětové hry.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku, balanční kmeny, balanční stupně a terasy – výstava sněhových soch.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámeček z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: vcit'ování do rostlin - jak je jim pod sněhovou peřinou, jak je nám pod peřinou, kdy pod ní vlézáme.

Kamenné zídky: i plochy pod zídkou – živé sochy – ztvárnění časových denních činností (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) – komunikace s kamarádem – vyjádření ve skupině.

Skrýše pro plazy, hmyzí domečky: pozorování, očekávání, kdy bude zřetelný pohyb.

Krmítko, ptačí budky: přibývání ptáků, pozorování stop, jejich barevnosti.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše), skrývačková džungle s dřevěnými domečky: využití pro hry.

Dřevěné molo: výroba jednoduchých přírodních hudebních nástrojů – doprovázení zpěvu a říkadel.

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: využití plochy k modeláři sněhu, hledání otisk stop v hlíně – odlévání.

Využití třídy: Kam odcházejí sněhuláci zjara – práce s knihou, měnící se časové období, koloběh vody v přírodě – příprava na tání.

Využití pobytu venku: zimní hry jsou přesunuty především na školní zahradu.

Časové zařazení a integrovaný blok:

BŘEZEN – „Jak se rodí jaro“

Charakteristika: záměrem tohoto bloku je vést děti k tomu, aby si uvědomovaly změny v přírodě spojené s příchodem jara.

Cíle: vlastními prožitky a pozorováním probouzet u dětí zájem o přírodu se vším, co souvisí s příchodem jara.

Očekávané výstupy: dítě experimentuje, objevuje, poznává, zajímá se o své okolí, tradice, živou přírodu, zvířata.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: stékání vody, rozpouštění sněhu, kapky do sněhu.

Kompost: odtávání sněhové krusty.

Pohyb:

Balanční stupně a terasy – dobrodružná stezka: využití stezky, pozorování tání sněhu z balančních ploch.

Dřevěné schody – amfiteátr: pozorování převlékání sněhuláka podle příběhu.

Lezecká šikmá stěna, zemní nerezová skluzavka: využití hudebních nástrojů, přivolávání sluníčka.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku: využití kačírku pro hru.

Balanční kmeny a dřevěný tunel: odtávání sněhu, potůčky, cestičky, vysychání.

Herní kúloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně – využití dle možností.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámec z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: pozorování tání, objevování skrytého, prorůstání, rašení. Pozorování změn přírody na jaře (rozkvétání stromů, keřů a květin, vylétávání včela, vos a motýlů, vylézání brouků, hnízdění ptáků), zasévání semen do truhlíků a kelímků, sledování růstu, péče o ně, rychlení fazolí, hrachu, čočky na vatičce, rychlení větviček (zlatý déšť, třešně).

Kamenné zidky: zjištění, že na kamenných zídkách dochází k tání rychleji.

Skrýše pro plazy, hmyzí domečky: úprava terénů.

Krmítko, ptačí budky: návrat ptáků, stavění hnízd.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše): obrůstání vrbiček, využití ke hře.

Dřevěné molo: výroba velkého hnízda – společná práce dětí – využití větviček, peřiček, spolupráce se ZOO – zapůjčení modelů vajec ptáků – porovnávání velikostí, zdobení vajec voskovým reliéfem, výroba Morény.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky: volné hry.

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: manipulace s pískem pomocí lopatek.

Využití třídy: pozorování klíčení, zkoumání lupou, pod mikroskopem.

Využití pobytu venku: kam tečou potůčky – vynášení Morény – zima odplouvá.

Časové zařazení a integrovaný blok:

DUBEN – „Aprílové skotačení“

Charakteristika: tento blok směřuje k pozorování nového života.

Cíle: utvářet u dětí úctu ke všemu živému.

Očekávané výstupy: dítě zná rozdíly mezi jednotlivými skupinami zvířat, umí pojmenovat zvířecí skupiny, mláďata, má přehled o tom, kde žijí, čím se živí, má potřebu chránit slabšího.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: využívání zásobárny vody, pumpování, zalévání záhonků.

Kompost: zkoumání proměny, využití při zakládání záhonků.

Pohyb:

Balanční stupně a terasy – dobrodružná stezka: pohybové, lokomoční dovednosti, objevování, vnímání změn.

Pobytový trávník, hlediště: využití pro hru, místo pro přehlídku čarodějnic.

Lezecká šikmá stěna: síla, obratnost, mrštnost – jak se pohybují hadi.

Zemní nerezová skluzavka: využití při hře – skluz.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku: balancování, rovnováha, využití kačírku ke hře.

Balanční kmeny a dřevěný tunel: pohybové dovednosti, plazení.

Herní kúloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně: pohybové dovednosti, zapojení svalových skupin.

Stráž: zdolávání terénu během nahoru a dolů.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámeček z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: zakládání a kypření záhonků, hrabání trávy, pozorování pučících stromů.

Kamenné zídky: prorůstání, pozorování nové vegetace.

Skrýše pro plazy: probouzení hadů – rituál spojený s čarodějnicemi, využití vyrobených hudebních nástrojů, pozorování vyhřívání na sluníčku. (napodobování).

Hmyzí domečky: pozorování života brouků, přirozený přírodní život ve stráni, objevování rostlin a živočichů.

Krmítko: ptáci si hledají obživu samostatně.

Ptačí budky: vyvádění ptáčat.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše): zarůstání, obrůstání, bujení vrbiček.

Ohniště: pálení čarodějnic, opékání špekáčků.

Dřevěné molo: výroba keramických sluníček, jako zdroje života, která budou po vypálení rozvěšeny po školní zahradě – výstava v přírodě.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky: objevování, poznávání – hmatové a sluchové vjemy, pozorování.

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: tvarování a modelování z písku.

Využití třídy: sbírky ze zahrady – rozlišování přírodnin do skupin.

Využití pobytu venku: pozorování života na zahrádkách, v oboře a v ZOO – mláďata, kresba podle živého zvířete – v ZOO a v oboře (náčrtníky, tužky, karimatky na sednutí).

Časové zařazení a integrovaný blok:

KVĚTEN – „Pohoda doma i na zahradě“

Charakteristika: tento blok se vyznačuje vztahem k rodině, jejím členům, k využití darů přírody pro rodinné oslavy a začlenění aktivit do přírody.

Cíle: prohlubovat u dětí citové rodinné vztahy, vzájemné vztahy a vztahy k přírodě.

Očekávané výstupy: dítě se vnímá jako součást společenství lidí, dokáže vyjadřovat své city a pocity, vnímá krásy, které mu příroda nabízí.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: využívání dešťové vody pro čerpání dětí pomocí pumpy a zálivku záhonků, pro experimentování a pozorování vodních živočichů v odstátých loužích.

Kompost: průběžné využívání i na biologické odpady v MŠ (slupky z brambor, jablek, sáčky čaje) – návaznost na třídění odpadků – děti získávají odpovědnost k vlastnímu životu.

Pohyb:

Svah: pozorování rostlin, brouků, živočichů, válení sudů.

Balanční stupně a terasy – dobrodružná stezka: dobrodružná výprava, pohybové dovednosti.

Dřevěné schody – amfiteátr: využití prostoru pro tkaní v přírodě – vztah k přírodním materiálům – dřevo + provaz + textil – výstava v zahradě (obrázky pro maminky).

Lezecká šikmá stěna: síla, vytrvalost, myšlení, změna polohy, výdrž.

Zemní nerezová skluzavka: radost z pohybu.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku: rovnovážné cvičení pozornosti, přesnosti a koordinace.

Balanční kmeny a dřevěný tunel: pohybové dovednosti, porovnávání velikosti a tvarů kmenů.

Herní kúloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně – pohybové, lokomoční a herní aktivity.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámeček z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: význam rostlin, bylin, stíny stromů, keřů, rozrůstání – pozorování změn.

Kamenné zidky: rozrůstání vegetace, námětové hry.

Skrýše pro plazy: pozorování pohybu plazů.

Hmyzí domečky: přeměny stádií hmyzu – postupné pozorování – studijní kresby tužkou - knížka o životě hmyzu, pozorování změn, sledování mravenců, zdolávání překážek, přenášení předmětů – kresba mraveniště – příběhy Ferdý Mravence.

Krmítko, ptačí budky: ptáci v této roční době hnízdí na stromech v zahradě, děti mají možnost hledat jejich nová obydlí, pozorovat, jak létají za potravou, vyhrabávají ze země žížaly.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše): hry, přístřešky, které umožňují zastínění.

Ohniště: karneval – lidé z hadí říše – společná akce dětí a rodičů: pečení hadů (opékání párků), hadí soutěže – využití prostorů celé zahrady (některá stanoviště zabezpečují rodiče), hadí symboly – kresba hliněným šlikrem po ruku – rodinné vztahy (společné hry), hadí tanec kolem ohniště, domorodé pokřiky, hry na přírodní hudební nástroje.

Dřevěný altán: překvapení pro maminky – instalace výstavy portrétů maminek. Na výstavu jsou maminky uvedeny v rámci společné akce.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky: využití při hrách, nalézání nových objevů, hledání pradávne rostliny – zakládání herbáře.

Piktogramy: bezpečná orientace v zahradě pro rodinné příslušníky (děti provádí zahradou a ukazují kde je možné co objevit).

Manipulace:

Pískoviště a pískovna: tvořivé stavby + přinášení vody z vodního zdroje – využití tmelícího stavebního prvku.

Využití třídy: zakládání herbářů; většina činností je přenesena do výukového prostoru školní zahrady, která je využívána na předmatematické představy (porovnávání, třídění, utváření), hudební, dramatické a pohybové činnosti, tvořivé činnosti (prostor amfiteátru, altánu a pískoviště), především zde probíhá experimentální poznávací výuka.

Využití pobytu venku: je plně využíván pouze prostor školní zahrady.

Časové zařazení a integrovaný blok:

ČERVEN – „Objevujeme svět kolem nás“

Charakteristika: blok je zaměřen na dítě jako takové, na jeho svět, poznávání, vnímání.

Cíle: utvářet u dětí schopnost k samostatnosti, k vnímání potřeb druhého, prosociálního cítění a sounáležitosti s přírodou.

Očekávané výstupy: dítě se samostatně rozhoduje s ohledem k jeho věku a individuálním možnostem, dokáže komunikovat s druhými a přijímat jejich názory, umí se domluvit, vnímá potřeby druhého a umí mu dle svých možností pomoci, vnímá přírodu a svět kolem sebe, dokáže se umět rozhodnout o tom, co je dobré a co zlé.

Využití školní zahrady:

Experimenty:

Vodní hospodářství: čerpání vody, zalévání zahrady.

Kompost: ukládání rostlin, které již ukončily vegetaci, opadaných plodů.

Pohyb:

Balanční stupně a terasy – dobrodružná stezka: pohybové dovednosti, rovnováha, koordinace, schopnost předvídat a dodržovat stanovená pravidla.

Dřevěné schody – amfiteátr: rozloučení s předškoláky – využití pro pasování předškoláků.

Hadí kolotoč: změna pohybu, rychlost, síla, uvolnění, bezpečnost.

Lezecká šikmá stěna: koordinační souhra a dovednost, síla, rozvoj velkého množství svalových skupin.

Zemní nerezová skluzavka: radost z pohybu.

Balanční kamenné schodiště a solitérní kameny k moři z kačírku: chůze bosou nohou - vnímání změny teploty a rozlišení (zahřáté kameny, skupina kamínků kačírku, které si drží svojí vlhkost), přinášení vody z prostoru vodního hospodářství, pozorování odpařování vody po jejím nalití na velké kameny, rychlost vysychání na slunci.

Balanční kmeny a dřevěný tunel: chůze bosými nohami po kládách – vnímání oblosti povrchu, jiný koordinační prvek, prolézání tunelu.

Herní kůloviště: fit stezka s houpačkami, sítěmi, hrazdami, kladinami, vahadlem a zavěšeným doupětem v písečné duně – pohybové aktivity, respektování kamaráda, dodržování stanovených pravidel.

Svah: válení sudů, pozorování života v trávě.

Pozorování, poznávání, zkoumání, objevování:

Vegetační rámec z domácích rostlin – stromů, keřů, bylin a travin: pozorování opílovávání rostlin, živočichů, kteří se v porostu ukrývají, zalévání vyprahlých záhonků, protrhávání plevele. Výroba věnečků z pampelišek, otužování dětí sluncem a vodou v mlhovišti.

Kamenné zídky: hry s vodou, zalévání, chůze na boso, námětové hry.

Skrýše pro plazy: pozorování života plazů, předvádění jejich pohybu na zatravněných plochách zahrady.

Hmyzí domečky: vnímání změn – množení, přibývání cestiček, zkoumání brouků, motýlů.

Krmítko, ptačí budky: ptáci se pohybují po celé zahradě, děti naslouchají jejich zpěvu, vyhledávají stejné ptáky v knihách.

Hra a vzdělávání:

Vrbové živé stavby (loubí, chýše): stinné přístřešky, hry dětí.

Dřevěné molo: reliéfní kresby do hlíny - „Můj kamarád“ – studijní kresba ve dvojici.

Skrývačková džungle s dřevěnými domečky: využití bujnosti vegetace pro volnou hru.

Manipulace:

Pískoviště: chůze v písku – dotekové vjemy, stavby v písku s využitím vody.

Využití třídy: většina aktivit je přesunuta na školní zahradu.

Využití pobytu venku: výlety – pozorování živočichů na farmě a v jezírku – doplnění poznatků.

V Kralupech nad Vltavou dne 19. března 2015

Zpracovala: Mgr. Pavla Kicková